

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Laikā no 2011. gada 3.-7. maijam LVMI Silava pētnieks Toms Zālītis apmeklēja Eiropas mežu institūta Centrāl- un Austrumeiropas biroja (EFICEEC) ikgadējo tikšanos, kas norisinājās Krtny, Čehijā. Dalība sapulcē tika apmaksāta no ERAF 2.1.1.2 aktivitātes "Atbalsts starptautiskās sadarbības projektiem zinātnē un tehnoloģijās" LVMI Silava pieteiktā projekta "Atbalsts LVMI Silava starptautiskajai sadarbībai, atpazīstamībai un konkurētspējai" kongresu un konferenču apmeklējumiem paredzētā budžeta.

Bernhards Volfslērsers, EFICEEC direktors, sapulces sākumā iepazīstināja ar EFI (Eiropas meža institūts) decentralizāciju. Pēdējos gados EFI sadalīts 5 neatkarīgos institūtos visā pasaulē. EFICEEC ir lokalizēta BOKU universitātē Vīnē kopš 2010.gada aprīļa un tā galvenais mērķis ir radīt inovāciju zinātnē, lai zinātne spētu pielāgoties tirgus nišu pārdalei un koksnes piegāžu ķēžu optimizācijai, kas ilgtermiņā notiek nepārtraukti.

Par galvenajām EFICEEC uzskata 3 platformas zinātnē:

1. meža politika un ekonomika;
2. zemes izmantošanas veidu maiņa ZIZM (LULUCF);
3. meža ekosistēmu apsaimniekošana.

LVMI Silava jau otro gadu veiksmīgi piedalās EFICEEC projektā "*Innovation and sustainability in forestry in central and eastern Europe: challenges and perspectives (SUSI – CEE)*", un ir izteikts piedāvājums sadarboties arī turpmāk.

Ilpo Tikkanen no EFI īsumā stāstīja par Eiropas mežu institūta rašanos un galvenajiem darbības virzieniem. 23 dalībvalstis, 2010.gadā budžets 8.6 miljoni eiro. Principā pārrauga struktūrvienību darbību un sniedz rekomendācijas zinātniskās kapacitātes uzlabošanai.

Mihaels Mareks no Mendela universitātes Meža fakultātes stāstīja par oglekļa cikla ietekmi uz pasaules vides procesiem. Meži ir Zemes āda. Jāmazina CO₂ zaudējumi un jāpalielina oglekļa piesaiste.

Augsnes sagatavošanai ir liela nozīme CO₂ zaudējumos. Tā būtiski ietekmē C zudumus.

Tā kā mežaudžu retināšana atjauno audzes produktivitāti, tā uzlabo arī CO₂ piesaisti. Šajā sakarā atkal tiek akcentēta atjaunojamo enerģijas resursu nozīme biosfērā un sadzīvē.

Pasākuma turpinājumā sekoja „*foresight*” sesija ar mērķi izraudzīt pētnieciskās prioritātes līdz 2020.gadam. Trīs grupas – sabiedrība, pasaules politika un vide. Rezultāts – komunikācijas problēmas, enerģētikas problēmas, iedzīvotāju migrācija utt. Īpašumstruktūra, biomasas pieejamība CEE reģionā.

Pēc divu stundu darba prezentācijā tika parādīts rezultāts. Turpmāko desmit gadu pētījumi vēlami būtu sekojošos virzienos:

1. multifunkciju mežsaimniecības ekonomiskās iespējas 2020+;

2. mežs un ūdens, akcentējot ūdens buferzonas ekoloģisko nozīmi ūdenstilpju aizsardzībā;
3. daudzfunkciju mežu ekoloģiskā stabilitāte. Globālās perspektīvas. Bioenerģijas politikas ietekme uz mežsaimniecību. ZIZM. Meža funkciju novērtēšana.

Visos pētījumu virzienos sekos tālāka Caur EFICEEC koordinēta darbība, tiks uzrunātas iespējamās partnerorganizācijas. Kā LVMI „Silava” pārstāvis T.Zālītis pauda vēlmi sadarboties visās trijās „foersight” sesiju laikā tapušās zinātniskajās platformās.

Pasākuma noslēgumā norisinājās ekskursija, kuras laikā tika apmeklēti Mendela universitātes zinātniskie meži. Par apskates objektu tika izvēlēta mežaudze, kurā jau vairākus gadus tiek izmantota atvasāju mežsaimniecība – platība tiek izcirta regulāri enerģētiskās koksnes/malkas ieguvei, paralēli veicot bioloģiskās daudzveidības monitoringu. Rezultāti pārsteidzoši parāda, ka intensīvi apsaimniekojot doto audzi, daudzveidība ne tikai necieš, bet pat palielinās.

Par galveno EFICEEC sapulces apmeklējuma ieguvumu uzskatāms, ka LVMI Silava turpmāk tiks uzskatīts par līdzvērtīgu partneri Eiropas mežzinātnes telpā. Līdz ar EFICEEC administrācijas vizīti, kas notiks šā gada vasaras otrajā pusē, pavērsies jaunas sadarbības iespējas, kas nepieciešamas zinātniskās kapacitātes stiprināšanai.